

18-åringen som sluttet å røyke

I 1960 het skoleavisen på Den Høyere Skole i Bugården, Parlando.

Redaksjonen besto av Ragnvald Kalleberg, Marit Holthe, Audun Tjomsland og Hilde Krømke med Anders Henrik Sandberg som tegner. Skribenter kunne være Tor Gjertsen, Leif Aanderud, lektor Arne Eikenes, de to Bjørner Hoelseth og Bjørtorp, Ove Holter-Jørgensen m.fl. Annonsører var Ludv. Foss og Nicolaysens bokhandel, Ole Olsen Herrekvipering og Park Hotel.

Et av innleggene fra våren 1961 har fortsatt stor aktualitet. Det er også godt skrevet av Arvid Carlson som altså var 18 år da han sluttet å røyke. I dag er han pensjonist i Kristiansand.

Den gangen jeg sluttet å røyke

Dette er et faktum som jeg har prøvd å gjøre flest av såvel mine venner som mine uvenner kjent med, men jeg har naturlig nok ikke vært i stand til å gi alle av dem fullgyldige bevis som kunne dokumentere denne tilsynelatende noe dristige påstand.

Jeg er derfor glad over å få anledning til å komme med en liten utredning. Jeg skal her bare gi ett enkelt eksempel som med all ønskelig tydelighet viser at hva forfatteren av denne epistel enn måtte mangle av åndelige og legemlige kvalifikasjoner, så har han i hvert fall karakterfasthet og viljestyrke.

Torsdag den 11. august 1960 tok jeg min siste sigarett etter å ha nytt tobakk regelmessig i 3,5 år. (Bortsett fra et lite opphold på 14 dager mens jeg gikk for presten. Samvittighetsnag, skjønner dere).

Og når jeg sier nytt tobakk, så mener jeg nytt. Sigarettene var min trøst når livet gikk meg imot, den lyste opp med sin muntre glo i de grå hverdager, og den beroliget min mage og klarnet min hjerne før matematikkprøver og andre høytidsstunder i livet.

Lungekreft

Som dere skjønner, så var jeg hva man kaller avhengig. Men nå er saken den at jeg liker ikke å være avhengig. Hverken av personer eller politiske partier eller

RØYKER: I 1958 var disse guttene samlet på gutterommet i Vestfoldgata for å spille poker med kobberpenger. Som vi ser røyker sekstenåringene Olsen og Arvid Carlson.

altså sigaretter. Et annet av mine gode karakterdrag er nemlig en utpreget individualistisk legning.

Altså måtte det nødvendigvis bli en psykisk konflikt mellom denne min trang til sigaretter og de individualistiske drag i min karakter, og om kvelden den 11. august endte konflikten med seier for individualiteten (I sannhetens interesse bør nevnes at alle skriveriene om lungekreft nok kan ha hatt sin betydning, likeledes min økonomiske situasjon på denne tiden).

- Jeg satt på do da jeg bestemte meg for å slutte å røyke. Denne lille detaljen vedrørende min omvendelse har jeg

ikke fortalt noen om før, men jeg satt altså på do, og som jeg pleier å gjøre i disse små fristundene, filosoferte jeg litt, snakket faktisk med meg selv, det vil si, ikke høyt.

Du Carlson, sa jeg (Jeg pleier å bruke etternavnet når jeg snakker med meg selv).

Du, Carlson. Jeg skjønner meg ikke på deg. Du som er sånn en bra kar på mange måter, du går her og kaster bort tid og penger og kondisjon på disse tåpelige sigarettene dine. Du vet jo så godt at du ikke har noe igjen for det, og likevel har du ikke gjort et eneste oppriktig forsøk på å slutte.

Følte tomhet

Slik talte jeg til meg selv der jeg satt, og jeg fant at det var kloke ord. Så gikk jeg og la meg, og det ble morgen fredag den 12. august.

Etter frokost gjemte jeg meg bak avisen, og prøvde å analysere mine følelser. Jeg følte en viss tomhet, men samtidig følte jeg meg som et uendelig godt menneske, og det oppveiet fullt ut suget i magen.

Men det ble verre ut over dagen. Jeg maratonspiste appelsiner for å få vekk suget, men det hjalp lite. Det skuffet meg noe at ingen la merke til mine kvaler, så etter middag ble jeg nødt til å la

FØROGNÅ

Ivar Halvorsen

En av de eldste forretningene i Sandefjord bærer dette navnet. Fra 1881 har bedriften ligget på Hvidts Plass hvor den fortsatt ligger. Da Ivar Halvorsen i 1914 overtok forretningen etter sin far, var det 13 år etter at han reiste til Tyskland for grundig å sette seg inn i arbeidet innen flere velkjente baker- og konditorbedrifter. Seinere utviklet han en virksomhet som også spesialiserte seg i leveranser til byens store skipsflåte. I dag er bedriften dyktig drevet av familien Lang som har en meget lang rekke med kunder til sine brød, kaker og snitter. I samme hus i over 130 år!

Tekst: Harald Fevang.

Første sjappa

Når skipet vårt kom til havn, det være seg en havn på utsida eller i byene, var målet for en del av mannskapene å komme seg til første sjappa/baren og få seg en øl, dram og/eller litt dameselskap.

De første sjappene var ofte ganske falleferdige og slitte og de ansatte likeså. Innover mot byene ble sjappene gradvis bedre og også de som holdt til der.

Dagens bilde er trolig fra «Det fjerne østen» og kan være et eksempel på hvordan «første sjappa» så ut.

Tekst: Svein Olav Løberg
Foto: Liv Andresens album

SANDEFJORD
LOKALHISTORISKE SENTER
på Pukkestad gard

Har du bidrag til denne siden?

Levér det i avisresepsjonen, mrk. Lokalhistorisk senter. Bilder merkes med hvem, hva, hvor, når, og helst med en beskrivelse. Husk navn og adresse på utlåner. Har du elektronisk stoff, send det til sv-er-lu@online.no

Sandefjord Lokalhistoriske senters redaksjonsgruppe:

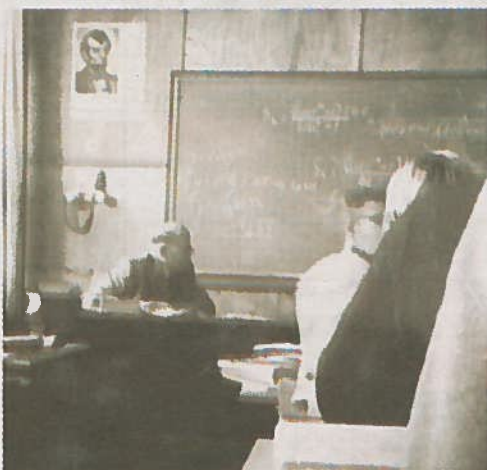
Sideansvarlig: Harald Fevang,

Bildeansvarlig: Ragnar Iversen.

Medarbeidere: Sven Erik Lund, Svein Olav Løberg, Bjørn Hoelseth, Dag I. Børresen, Odd Galteland, Tor Skagun, og Tor Børresen.

Kontaktperson:

Sven Erik Lund, tlf. 928 27 154

SKADEVIRKNINGER: Lektor Birkenes lærte ungdommen både matematikk og folkeskikk. Heri inngikk også tobakkens biologiske skadevirkninger!

UOPPNÅELIGE: Og jenter røykte ikke i 1960! Dessuten var de nesten helt uoppnåelige på fritiden! Her er klikken Aud Trygslund, Jorun Liverød, Anne Margrethe Sørvik, Anne Grethe Holm og Karin Klæboe i frikvarteret på gymnaset.

ving på hendene o.l.) forsvant etter noen uker, men de psykiske har jeg fremdeles. Det er noe jeg mangler. Det er den lille «beruselsen» eller virkelighetsflukt det ser ut som alle mennesker trenger i større eller mindre grad. De skaffer seg den på forskjellige måter, ved hjelp av alkohol, narkotika, religion, kvinner eller altså sigaretter.

For tiden betjener jeg meg ikke av noen av disse beruselsesmidlene, men før eller siden blir jeg vel tvunget til å ta et av dem i bruk. Men sigarettene kan jeg ikke vende tilbake til, av hensyn til mitt ry som «gutten med viljestyrken».

Har man så ikke lov til av og til å klage sin nød i en epistel som denne?

hold eller utvidelser.

Dagens bilde fra samme sted på brygga viser fortsatt et travelt sted for lastebiler som enten skal til eller kommer fra Sverige med Color Line. Kanskje enn så lenge? Men Verabilen er en saga blott.

Tekst: Harald Fevang
Foto før: Politilarkivet
Foto nå: Ragnar Iversen

både sigaretter og pipe. Fra venstre Jan Due, Per Arne
FOTO: PRIVAT

bomben springe.

«Jeg har sluttet å røyke», sa jeg langsomt, nesten patetisk.

«Jamen, det var da fornuftig av deg», sa min mor dagligdags, de andre la visst ikke merke til hva jeg sa.

Det skuffet meg mer enn noe annet.

Om kvelden gikk jeg på kino, men klarte ikke å konsentrere meg om filmen. Jeg satt og glante opp på lyskjeglen oppunder taket, mens jeg trommet nervøst på armlenet med den ene hånden og bet negler på den andre. Vekselvis.

Gutten med viljestyrken.

De fysiske symptomene (magesug, skjel-

Lastebilene

Det var denne Volvo lastebilen som i 1962 fraktet varer fra Vera Fabrikker på Framnes. Varene kunne være både linolje og kokosolje på spann og fat til store deler av landet. En stopp utenfor både Tollbod og Havnalager som på bildet var sikkert ikke uvanlig.

Og langs veiene var det ingen tvil; Vera i Sandefjord ville vise at her kom fabrikken med sine varer.

År senere fant lastebilsjåfører over hele landet fram til slagordet: Uten bilen stopper Norge, og etter hvert som stykkgodstrafikk med tog nesten helt har stoppet opp, har lastebiler tatt over nesten all varetransport.

De som bor langs Raveien i Sandefjord har merket dette godt det siste året i perioder da E18 har blitt stengt enten for ulykker, vedlike-